

7. Fietsen en PLOTS Uitwijken

Hoewel het verkeersreglement zegt dat fietsers uiterst rechts moeten rijden, betekent dat niet dat je in de goot moet rijden... Fietsers moeten soms plots uitwijken voor hindernissen op het fietspad of de rijbaan. De meest voorkomende oorzaak is een autoportier dat plotseling openzwaait. Ook andere onverwachte situaties kunnen zich voordoen: kinderen rennen achter een bal aan, iemand stapt verstrooid de rijbaan op, een hond springt naar je toe...

7.1. Hoe doe je het goed?

Het is verboden het portier van een voertuig te openen of open te laten, in- of uit een voertuig te stappen, zonder uit te kijken of dat de andere weggebruikers (vooral voetgangers en bestuurders van tweewielers) in gevaar kan brengen. Toch begaan veel automobilisten en hun passagiers deze fout.

Een auto die wegrijdt uit een parkeerplaats, moet de andere weggebruikers eerst voorrang geven. Ook dit loopt wel eens fout. Daarom moet een fietser op elk moment kunnen uitwijken.

Het is vooral nodig dat jonge fietsers leren om anticiperend te kijken. Dat wil zeggen: geconcentreerd vooruitkijken om zoveel mogelijk risicosituaties tijdig te kunnen zien en in te schatten. Een goed voorbeeld is opletten of er iemand in een geparkeerde auto zit.

Op het moment van een onverwachte situatie is een snelle beslissing nodig: hard remmen en tijdig kunnen stoppen, veilig kunnen uitwijken naar links of naar rechts, ...

Plots kunnen uitwijken op een veilige manier is zeer moeilijk en vraagt veel vaardigheid en ervaring. Een reden dus om dit al op jonge leeftijd te oefenen.

Fietsvaardigheden

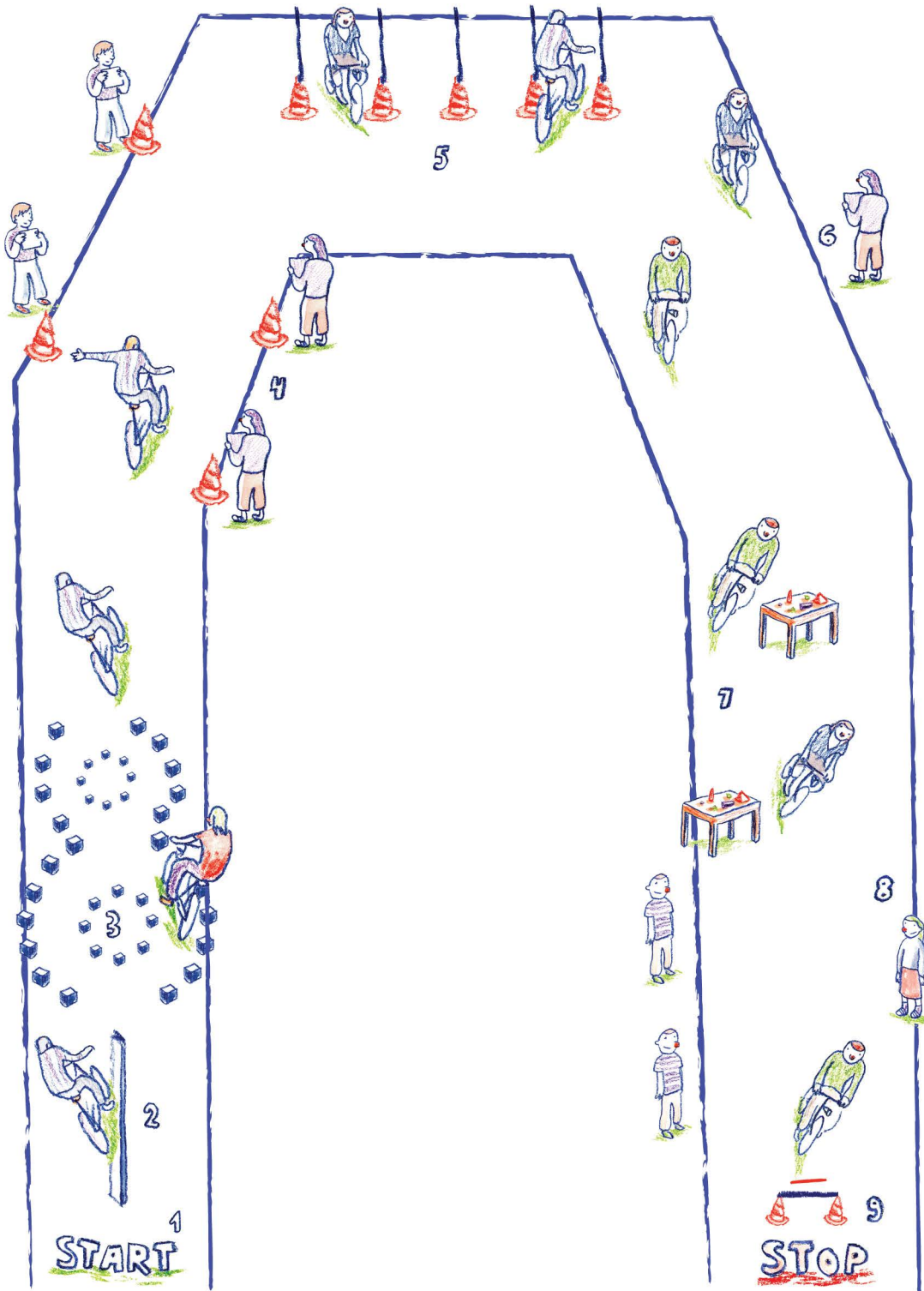
Plots uitwijken voor een onverwachte hindernis veronderstelt volgende basisvaardigheden:

- anticiperen: gericht kijken om oorzaken van plotse hindernissen tijdig te kunnen opsporen (bijvoorbeeld mensen in geparkeerde auto's, spelende kinderen, dieren, snel aankomende automobilisten die mogelijk geen voorrang gaan verlenen ...);
- bij het tijdig opmerken van een hindernis vertragen en links achterom kijken of er verkeer nadert;
- afhankelijk van de aan- of afwezigheid van achteropkomend verkeer vertragen of versnellen;
- alleen als er voldoende tijd is en als het veilig kan: vooraleer uit te wijken, de linkerarm uitsteken;
- hard kunnen remmen indien de situatie geen uitwijken toelaat;
- snel kunnen uitwijken en de hindernis voorbij rijden.

Kinderen kunnen bovenstaande fietsvaardigheden enkel onder de knie krijgen wanneer ze voldoende oefenen op de noodzakelijke basisvaardigheden: vertragen, remmen en stoppen, richting houden, uitkijken, bochten maken, arm uitsteken en anticiperen.

7.2. PARCOURS PLOTS Uitwijken

Deel de klas in twee groepen. Terwijl de eerste groep het parcours aflegt, observeert de tweede groep of de leerlingen van de eerste groep het parcours correct afleggen. Duid in de tweede groep ook 4 leerlingen aan die bij opdracht 4 de kaartjes zullen tonen aan de leerlingen die het parcours afleggen en 4 leerlingen die bij opdracht 8 de ballen naar elkaar rollen. Zorg er wel voor dat ze tijdig wisselen en dat ook die leerlingen op het parcours kunnen oefenen.

1. De kinderen stappen langs de rechterkant op hun fiets en vertrekken.
2. De kinderen fietsen op de afgeschuinde balk zonder ervan af te wijken.
3. De kinderen fietsen de acht (tegen wijzerzin en anderhalve keer) zonder de blokjes te raken.
4. De kinderen fietsen door tot aan de kegels. Wanneer ze een kegel passeren, steken ze hun arm uit aan de kant waar de kegel staat. Tegelijkertijd kijken ze in de richting van de kegel en roepen wat er op de kaartjes staat die de leerlingen omhoog houden.
5. De kinderen slalommen tussen de paaltjes.
6. De kinderen fietsen in het midden tussen de twee lijnen. Bij het fluitsignaal moeten ze plots helemaal naar links (één fluitsignaal) of rechts (twee fluitsignalen) uitwijken.
7. De kinderen passeren de hindernissen op de weg op een correcte manier (de eerste langs rechts en de tweede langs links).
8. De kinderen fietsen door en zorgen dat ze niet vallen over de ballen die enkele klasgenoten over de weg rollen.
9. De kinderen fietsen door tot de krijtstreep en mogen vanaf daar beginnen remmen. Uiteindelijk moeten ze gestopt zijn voor de stok zonder die te raken. Daarna stappen de kinderen langs de rechterkant van hun fiets af en passeren ze te voet de hindernis langs rechts.

7.3. OEFENEN IN HET VERKEER

OP HET FIETSPAD

- Op een rustige plek: leg op een fietspad enkele hindernissen die de kinderen langs de veilige kant (weg van de rijbaan) kunnen ontwijken of waarvoor ze de rijbaan moeten oprijden. Laat de kinderen het traject één voor één afleggen en controleer of ze op een correcte manier 'plots' kunnen uitwijken. Zorg voor voldoende begeleiding.

OP DE RIJBAAN

- In een straat waar weinig auto's rijden, kan je een situatie met een geparkeerde auto insceneren. Een begeleider zit in de auto en duwt heel even het portier open op het moment dat een fietsend kind de auto wil voorbij rijden.

